

Как се формира, поддържа и предава етническа идентичност? Случаят „Западни покрайнини“

Резюме

Западни покрайнини като назоваване на определени територии и живеещите в рамките на тези територии български малцинства са основна тема в дискусиите, които се организират около датите 8-ми ноември (Ден на Западните покрайнини) и 27-ми ноември (Ден на подписването на Ньойския договор). Териториите са обект и на научен интерес, проведените изследвания се съсредоточават главно върху понятието Западни покрайнини и присъствието му в учебниците по история. Освен в дискусии и в изследвания Западните покрайнини присъстват като тема и в медииното пространство. Интерес за медиите представляват най-вече организациите с български характер, действащи на територията на Сърбия и Македония, в това число и организациите, които действат в Босилеград. Българските малцинства в Западните покрайнини се появяват и на политическата сцена, на проведените срещи между министър-председателите на България и Сърбия, свързани с евентуалното членство на Сърбия в ЕС, се дискутира положението на малцинствата.

Проблемът за българското малцинство в Западните покрайнини разглеждам през гледните точки на българската и на сръбската държава. Изяснявам по какъв начин признават българското малцинство и кои са основните документи, които се отнасят до малцинствата и уреждат правата им в двете страни.

Избирам да съсредоточа изследването си върху един от градовете от Западните покрайнини, в който живеят българи – Босилеград, а изборът ми е продиктуван от интереса на медиите към действащите там организации и към техните ръководители; от активността на тези организации на национални празници, в дискусии; от данните, според които в Босилеград е най-висок процентът на хора, определящи себе си като българи;

Позовавам се на официални данни от изследването „Българите в Сърбия“¹, за да очертая „етническата“ картина в Босилеград.

Разглеждам организациите: Културно-информационен център „Босилеград“, Демократичен съюз на българите и Сдружение „Глас“ чрез основните им документи и дейности.

Основният проблем в работата ми е формирането на етническа идентичност на представителите на българското малцинство в Босилеград. По какъв начин се формира,

(2013, „Българите в Сърбия“ - изследване за практическа политика и сръбско-българските отношения в светлината на европейската интеграция на Сърбия)

поддържа и предава етническа идентичност между поколенията и между групите респонденти.

Две са основните изследователски хипотези:

- Формирането на етническа идентичност у младите хора се случва в семейството чрез разкази, спомени, мнения на по-възрастните членове.
- Българските патриотични партии и формации, както и действащите на територията на Босилеград организации с български характер, играят роля в поддържането на етническа идентичност.

Проведох дълбочинни интервюта с ръководители на организациите с български характер, с членове на същите организации, с нечленуващи в организации и със студенти, учащи в България.

Според първата ми хипотеза формирането на етническа идентичност у младите хора се случва в семейството чрез разкази, спомени, мнения на по-възрастните членове. На базата на получените данни хипотезата се потвърждава. А втората хипотеза, според която българските патриотични партии и формации, както и действащите на територията на Босилеград организации с български характер, играят роля в поддържането на етническа идентичност, не се потвърди.